

Рис. В. Розалицева и А. Безлика.

Pavel Wonka

Narozen: 23.1.1953
Umučen: 26.4.1988

Štěpán E K:

Před sebou chmurnou nejistotu bytí
A neradostné na stará kolena žití
Chtěš-li aby stavěli ti slavoobrány
Jediná možnost - vstup do strany
Jsi-li však člověk normální
Nešli na ně žij život pohlewní
Musíš volat vždy jen hesla
Teď co jsou u moci a vesla
Žít jak bez péče musíš
I když se sám sobě hnusíš

1984

u v n ě t ě ž í s t a :

1. Rozhovor na dálku s bratrem umučeného Pavla W o n k y, Jiřím W o n k o u.
2. Marta Zemanová: Otcové teroru mají výročí bez fanfár.
3. "Výběr" Františka V o n ě ě k a.
4. Čs.senát v zaraníči - Svobodné Československo.
5. Pavel Wonka - oběť komunistické justice.
6. Žádost o registraci "Res publica" u Čes.úřadu pro TI.

Předpokládaná cena: 1,- Kčs

Náklad: 50 výtisků

v y c h á z e l o

1 9 7 3 - 1 9 7 5

o b n o v e n o

1 9 8 7 r o č n í k 7 č í s

Vydává: Vladimír Hajný, Čs.armády 34, 787 01 Šumperk

16

RES PUBLICA

18. února 1990

Rozhovor na dálku s bratrem umučeného Pavla W o n k y,
Jiřím Wonkou.

Jirko, zabývejme se současným stavem věcí, vyšly najevo podle Tebe nějaké nové skutečnosti, které by potvrdily to, co si většina z nás dávno myslela t.j., že byl Pavel úmyslně ponechán bez pomoci v době, kdy jeho zdravotní stav hraničil se smrtí?

Ano vyšly nové skutečnosti, které potvrzují domněnku, že Pavel Wonka byl určen na "likvidaci". Už z Minkovic nezávisle na sobě dva bachaři sdělili, že Pavel se nemá vrátit a akce je řízena z centra. Mafie dokázala vykonávat nátlak na lékaře i v mém případě, zákaz příjmu do nemocnice atd. Je zde velké podezření, že Pavel byl vybrán jako odstrašující oběť. Ve zdejších kraji se začalo rozmáhat disidentské hnutí a k tomu sem často jezdil pan V. Havel. Vždyt ještě v loňském roce dával Jakeš svým soukromovcům návod, kam mají vést úder - na ty méně známé.

Funkcionáři ve východočeském kraji vynikali vždy velkou horlivostí získat pochyné zásluhy persekucí nepohodlných osob. U nich existovalo dvojí právo, jedno pro občany a to druhé pro členy KSČ. Dle výpovědí bachařů jsem zjistil, že po věznicích bylo rozšířeno, že Pavel předstírá chorobu a z toho důvodu mohl bezvýsledně volat o pomoc a žádat doktora. Vždyt po týdnu věznění byl už v tak bídném stavu, že z jeho úst byl cítit aceton, ale doktor Radim Pek na nic nereflektoval. A soudkyně JUDr. Marcela Horvátová měla v sobě tolik cynismu, že dokázala odsoudit Pavla již umírajícího na vozíku.

Myslíš si Jirko, že orgány prokuratury se v současné době snaží alespoň částečně nahradit své selhání z doby, kdy smrt už stála po několik dní u Pavlova lože a on bezmocně vysílal výkřiky bolesti na adresu těch, jejichž povinností je ochrana lidského života?

Mám za to, že výměnou zkompromitovaných prokurátorů dojde k zásadním změnám. Jsem pro, aby byli postaveni před soud za trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele. Věřím novému GP ČSR JUDr. Pavlu Rychetskému. Pan prokurátor přebírá ten obrovský maras, který do těchto orgánů zasela komunistická tyranie. V minulosti skoro každá naše stížnost, kterou jsme zaslali na FS, ČNR končila u GP ČSR a tam, jak se vyjadřoval Pavel, měl pan generální prokurátor Krupauer velký koš a zde všechny naše podání končily. Nehledě k tomu, že výše zmíněné orgány některé stížnosti poskytovaly orgánům StB k našemu postihu. Vždyt jsme byli postihováni též za výrok ve stížnosti, kde jsme se vyjádřili, že zde v ČSSR máme pocitu jako Židé v nacistickém Německu.

Jirko, řekni mi, kde se vzala v Tvém bratrovi ta síla, která tváří v tvář smrtelnému nebezpečí potlačila přirozený pud sebezáchovy a toto nebezpečí si on velmi dobře uvědomoval a jež mu dovolila, aby se stal hořící pochodní našich dnů? Měl ji v sobě už od dětství?

Šel za svou pravdou a ta mu dávala tu neuvěřitelnou sílu. Naprosto odmítal jít s komunistickou tyranskou mocí na kompromisy. Vzpomínám, že mi krátce před svým zatčením řekl, že takovou cestu zvolil a z té nesejde. I v jeho posledním dopise, který se zachoval je následující: "Vím, že mě to bude stát život, ale proto Vám přece nebudu uznávat zločiny za platné právní akty." Pocit bojovat proti bezpráví se u něho zrodil už v dětství. Néměl otce a poznával ústrky např. byli jsme vyhnaní jako děti z kluziště, protože od nás prý žádný táta nepomáhal na brigádách. Jednou se konaly běžecké závody, Pavel doběhl jako třetí, ale napsali mu, že skončil čtvrtý, na jeho místo dali hochu z prominentní rodiny, který měl kolem sebe celý "štáb" trenérů a nejnovější vybavení. Pavel, vzpomínám, odešel velmi smutný.

4. Všichni víme, že i Ty sám jsi na sobě pocítil a ne jednou hrubé násilí nekontrolované moci, které má trvalé následky. Myslíš si, že po revoluci je správná ta teze, že se má odpustit i takovým násilníkům v uniformě či bez a nebo podáš trestní oznámení?

Mám dojem, že revoluce je příliš sametová, nikdo z nás si nedovele představit co by dokázala komunistická tyranie, kdyby se dostala znovu k moci. Zločiny proti lidskosti a je jedno zda je páchnají fašisté nebo komunisté - ono to vychází na stejno, by neměli zůstat nepotrestáni. Do budoucna je třeba zbavit pachatele jistoty, že vyvázne beztrestně a nebude za své protiprávní skutky postižen. Není správná teze odpustit násilníkům v uniformě, nebo v civilu, musí být postaveni před řádný soudní tribunál. Tak jako nacistické zločiny musí být odsouzeny tak i komunistická zversta páchaná ve "službách pokroku lidstva" musí být odhalena a pachatelé postiženi. Nikdy by se na komunistické vrahy nemělo vztahovat promlčení jejich zločinů.

otázky kladl Vladimír Hajný.

Otcové t e r o r u mají výročí bez f a n f á r .

...plynou léta a už je tady další kulaté výročí - již 120 let uplynulo 22.čubna od narození V.I.Lenina.

Každý z nás má vzpomínky již od mateřských školek - oslavy, recitace primitivních veršů, města, pokrytá na znamení všeobecného veselí rudým sukem. Hlava učitele a vůdce všech národů na nás vyaližela ze všech řeznictví, krejčovství - nejlébe se však vyjímala v kadeřnických výlohách.

Největším důvodem bylo ovšem 100. výročí v roce 1970. To jsme jásali velice. Průvodci Prahou dostali tenkrát příkaz od cestovní kanceláře SSSR - Inturist, aby konali okružní jízdy po stopách Lenina v Praze. Bylo to báječné, napínavé, průvodci vykládali s nadšením, podobně jako herci absurdního divadla, o tom, jak Kadeřda Konstantinovna jela drožkou do Vršovic, jak velký vůdce bruslil a potom se nastydl, jak nabažal ostatní soudruhy k větší bdělosti ... atd. Dvouočinový blábol měl důstojné zakončení v Leninově muzeu.

Až jedna arménská nevěstevnice jednou říká: jsme rádi, že nám tolik říkáte o Leninovi. U nás se dělá totéž. V Arménii jsme dokonce vyrobili třímístnou manželskou postel, která se jmenuje "Lenin s námi". Nezapomenutelné příběhy.

Mám obavy, že tohoto velkého člověka u nás nevzpomeneme ani KSČ. Soudruzi zatím nevědí, zda v KS SSSR bude nadále Lenin hodnocen příznivě, nebo zda převládne názor, vyslovený již vynikajícím sovětským filosofem A.Cipkem v lonském významném článku "Zdroje stalinismu". Ten totiž již dávno otevřeně píše, že bez Lenina a jeho teroru by nemohl být rozpuštěn ani teror Stalina.

Je třeba výročí Lenina vzpomenout. A ještě jednoho výročí - 20. čubna se narodil jiný velký vůdce - Adolf Hitler.

Marta Lemanová

"V Ý B Ě R" Františka V a n ě ě k a .

Časopis "Výběr", který vydává ve Vídni František Vaněček na adrese 1011 Wien, Postfach 938, Rakousko, byl zvláště milou tiskovinou v dobách komunistické totality. Tím, že přicházel v dopise, byl těžej zachytitelný a většinou se asi dostal až ke čtenáři a profesionálním a zkušeným výběrem ze svět. informačních médií nás ve vlasti spolehlivě informoval. A nejen to, dokonce nás hýčkal poskytováním hodnotných premií za pouhé tři zodpovězené otázky. Já sám jsem zůstal do dnes dlužen poděkování za premií - dlouhonrající desku s Karlem Krylem "Maškary". Asi mi to bude chybět, na dopis s malým svazčkem "Výběru" jsem si zvykl, jako si zvykáme na dobrého přítele, který za námi chodí i v dobách zlých. Přál bych si, aby František Vaněček ve vydávání pokračoval, protože byl zárukou kvality. Jestliže si mám u nás vybrat z těch výběrů jež u nás jistě vzniknou, dám přednost "Výběru" Františka Vaněčka, proto, že nám soustavně poskytoval psané informace v rozsahu, jaké nikde jinde nebyly. Posuďte sami, "Výběr" č.15: Od svého zvolení do konce minulého roku /1988/, podnikl papež Jan Pavel II. 44 cest do 77 zemí ve vzdálenosti 560.000 km. A dále: V Rakousku dostávají všichni zaměstnanci od r.1987 pět týdnů dovolené a ti, kteří pracují déle než 25 let, mají nárok na šesti-týdenní dovolenou.

Vladimír Hajný

* 23.1.1953

† 26.4.1988

PAVEL WONKA
OBĚŤ
KOMUNISTICKÉ
JUSTICE

V Šumperku, dne 8. dubna 1990

Vážený

Český úřad pro tisk a informace
Benediktská č. 1

P r a h a 1 - Staré Město

Obracím se na Vás se žádostí o registraci periodického tisku, týdeníku "Res publica", který chci vydávat jako soukromá osoba v Šumperku. Obracím se na Vás proto, že chci, aby tento časopis mohl být rozšiřován nejen na Moravě, ale i v Čechách.

Již začátkem února jsem byl osobně na Vašem úřadě, kde jsem jednal s panem doktorem, jenž jméno si bohužel nepamatuji, o registraci. Byl jsem však odkázán do doby než bude vydána novelizace tiskového zákona, která jak mi sdělil, je na spadnutí. Vzal jsem to na vědomí a ponechal jsem mu jeden ukázkový výtisk "Res publica" č.6/90, dohodli jsme se na tom, že jakmile novelizace vyjde, podám si žádost na zaregistrování.

Pan doktor měl pravdu, 29.března byla v parlamentě odsouhlasena novelizace zákona č.81/66 Sb. o vydávání periodického tisku, jež je napříště povolena i soukromým osobám. Tuším, že to bylo 2.4.1990, kdy jsem okamžitě zavolał do Vašeho úřadu a spojil jsem se s panem dr.Krahujcem, kterým jsem byl informován o dalších podrobnostech a vcelku nadějně o možnosti registrace, což samo o sobě bude historický okamžik. První registrace periodického tisku v soukromých rukách. Jen si to považte, dříve by se řeklo, jen se osovažte. Myslí, že bývalý novopečený strážce ideologické čistoty Jan Fojtík, stejně jako bývalý majitel ideologické kanceláře na "věčné pravdy" a samozřejmě i na "věčné časy" Vasil Bílak, kdyby neměli jiné starosti, postěžovali by si alespoň známou písní:

Plují lodi do Tirany,
plují lodi do Havany,
plují lodi na vše strany,
a nebere mě žádná z nich.

Dr.Krahujec mi také sdělil, že stojí dlouhá fronta na zaregistrování časopisů a novin z minulých měsíců. K tomu chci poznamenat, že moje ústní žádost o registraci byla podána již 5.února 1990. Měl bych být tedy v tom smyslu zařazen do pořadí, tak jak jsem si podal ústní žádost t.j. od 5.února 1990.

Závěrem chci připomenout, že jedno ze základních lidských práv a to právo na získávání a šíření jakýchkoliv informací /s výjimkou těch jež jsou uvedeny v zákoně/ je mou povinností, neboť se již vytvořil menší čtenářský okruh ještě z doby, kdy získat psané pravdivé informace nebylo vůbec jednoduché.

Věřím, že schvalování registrace ve Vašem úřadě se nebude příliš protahovat a i kdyby, tak přesto podtitul týdeníku "Res publica" v titulce bude znít "první soukromý týdeník se samizdatovou tradicí", prostě proto, že v posledních čtyřech letech nepřestal vycházet.

Prosím o zaslání "Přihlášky k registraci periodického tisku" již se změnami po novelizaci zákona, eventuelně mi prosím sdělte, kdy se budu moci osobně dostavit k projednání celé záležitosti na Vaš úřad.

S pozdravem

"Konec vlády jedné strany!"

Vladimír Hajný
Čs.armády č. 34
787 01 Šumperk

P.S. Přiloženě zasílám ukázkový výtisk "Res publica" č.14/90.

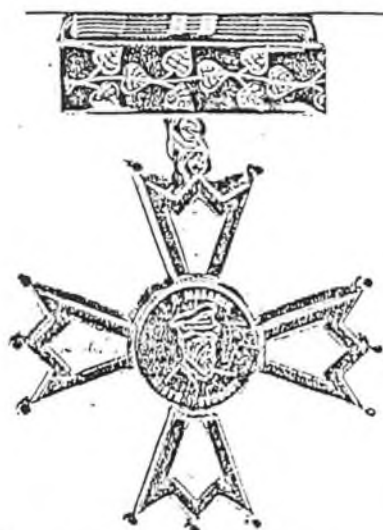
Zároveň si vyhrazuji právo na zveřejnění korespondence týkající se povolování registrace mého soukromého časopisu.

T. G. MASARYK

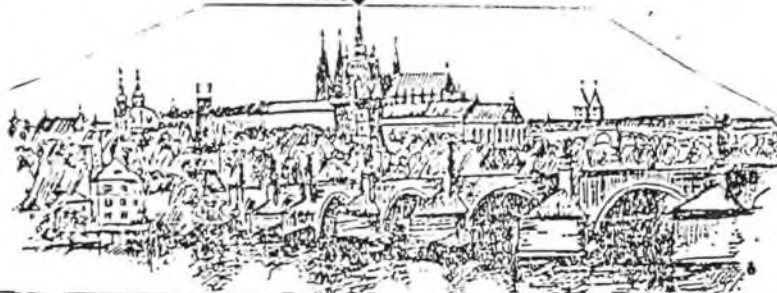
M. R. STEFANIK

Řád Tomáše G. Masaryka

Řád Milana R. Štefánika

Praha-Hradčany

Svobodné

Věnováno u příležitosti 140. narozenin T. G. Masaryka.

Československo

Vydalo: T. I. Oddělení Čs. senátu v zahraničí: Březen 1990.

Sydney-Australia.